

Hírlevél

Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

2015.10.19.

1. szám

Iskolaérettség-iskolakészültség dilemmái

Menjen iskolába, avagy maradjon még az óvodában szemünk fénye?

Még alig több, mint egy hónapja kezdődött el az iskolai tanítás, de az óvodáskorú gyermeket nevelő családok már a jövő tanévvel foglalkoznak gondolatban. Menjen-e iskolába az okos, fejlődésében gyorsan haladó gyermekünk, vagy maradjon még egy évet az óvodában a kicsit játékos, fizikailag

kevésbé terhelhető csöppségünk? Természetesen ugyanarról a gyermekről beszélünk, csak a nézőpont más, esetleg óvoda, apa, anya, nagyszülő szemszögéből. Ahogyan más és más tulajdonságokra, jellemzőkre koncentrálnak a szülő, nagyszülő, óvónő, ugyanúgy minden érintett más és más helyzetben

látja a gyermeket. A kérdés eldöntésében nagy segítség lehet a szakember tanácsa.

A kritériumoknak való megfelelésen túl az attitűd, a szociális érettség és a szülők felkészültsége is megfontolandó tényező.

A szülő is kérheti az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítása céljából a szakértői bizottság vizsgálatát, de jogában áll a döntés ellen fellebbezni, és a gyermek korengedményes iskolába engedését is kérheti. Azonban a felelősség és a döntés következménye is az övé!

„Menjen-e iskolába az okos, gyors fejlődésű nagycsoportos gyermekünk, vagy maradjon még egy évet az óvodában a kicsit játékos, fizikailag még kevésbé terhelhető csöppségünk?”

30 kérdés...

A döntés segítése érdekében

• • •

1. „Eléri-e gyermekem a 120-130 cm-es magasságot és a 20-22kg-t? Mert bár a súly- és magassághatár megszűnt, a kisebb termetű gyermek gyakran fáradékonyabb társainál.
2. Elindult-e a fogváltás? Ez a csontosodás megindulását jelzi, és az ülő- és állóképességgel van szoros összefüggésben.
3. Tud-e gyermekünk cipőt kötni? Ennek hiánya a gyengébb kézügyességre és téri tájékozódásra utalhat.
4. Jó-e gyermekem ceruzafogása? Az ehhez szükséges izmokat a csontosodási folyamat kezdete előtt, sok gyurmázással lehet erősíteni.
5. Mennyire összerendezett gyermekem elemi mozgása? A kúszás, mászás, lábujjon-sarkon-talp élen való járás, a szökdelés pontos kivitelezése könnyű írás- és olvasástanuláshoz vezet.
6. Jó-e gyermekem egyensúlyérzéke? Ez a fejlett idegrendszerre utal,

melynek hiánya figyelem- és magatartászavart okoz.

7. Mennyire fejlett a vállöv, a könyökizület és a csuklóizület finommozgása? Ez a szépírás alapja, mely talicskázással, függeszkedéssel, később fűzéssel és ujjtornával fejleszthető.
8. Tudja-e szinkronban és egymástól függetlenül irányítani végtagjait? Ez az azonos majd ellentétes kéz-lábemeléssel, masszírozással, láb köröz – kéz tapsol gyakorlatokkal fejleszthető.
9. Meg tudja-e nevezni testrészeit? Mivel a legbiztosabb pont a saját testünk, ezért ha ez bizonytalan, minden azzá válik.
10. Kialakult dominanciákkal rendelkezik-e? A nem megfelelő kézzel történő írás pl. nehezíti a tanulást és diszfunkciókhoz vezethet.
11. Koordinált-e a szemmozgása?
12. El tudja-e különíteni a jobb és bal irányokat, illetve helyesen használja-e a névutókat (alatt, fölött, mögött stb...)?
13. Képes-e adott mozdulatokat, ill. alakokat térben (pl. építés) és síkban (pl. rajz) leutánozni?
14. Képes-e mozgássorozatok elvégzésére (pl. taps- lépés-guggolás, gyöngyfűzés) ill. rajzminták követésére?
15. Képes-e irány követésére? Itt is eleinte nagymozgásban, később finommozgásban, papíron.
16. Megfelelő-e a szem-kéz koordinációja? Ezt például

célba-dobás során figyelhetjük meg.

17. Biztosan különbözteti-e meg az alakot a háttértől? (Mi van a képen hátrébb, mi előrébb? Egymásra rajzolt tárgyak elkülönítése.)
18. Felismeri-e az azonos alakokat, színeket, nagyságokat, mennyiségeket? (pl. különböző színű és nagyságú kockák válogatása.)
19. Az azonosságon túl felismeri-e a különbözőségeket?
20. Különböző hangokat meg tud-e különböztetni egymástól? (pl. azonos hangzású szavakat: pl. kéz-kész, mind-mint)
21. Felismeri-e a rész-egész viszonyát? (pl. kis részleteket megkeresni az egészen belül)
22. Megye-e a szétszedés és újra összerakás gyakorlata?
23. Képes-e az egyik érzékszervi csatornán nyert információt másik csatornára átfordítani? (pl. mesét lerajzolni.)
24. Képes-e magát árnyaltan kifejezni? Van-e türelme másokat meghallgatni? Tud-e kérdezni? Ezeket a sok mesehallgatás, verstanulás és beszélgetés fejleszti.
25. Be tud-e fejezni önállóan egy elkezdett történetet?
26. El tudja-e helyezni magát időben és társadalmi környezetében? Ismeri-e az évszakokat, napszakokat, napok változását?
27. Tud-e szabályok szerint viselkedni a mindennapi

életben és a játékban egyaránt?

28. Túri-e a kudarcot?
29. Bizalommal fordul-e a felnőttek felé? Elfogadja-e őket?
30. Játszik-e a közösségben?"

(A fenti szempontok a Lurkó Világ nyomtatott magazin 2007. tavaszi (I.évf. 1.sz.) számában jelent meg Kozma

„A gyermek állapotáért, szocializáltságáért, felkészültségéért legkevésbé maga a gyermek felelős.

A gyermek nehezített nevelhetőségéért maga a gyermek nem marasztalható el. Arra sincsen mód, hogy a közoktatás csak a megfelelően felkészített, szocializált gyermekeket fogadja be az intézményeibe.”

(Illyés Sándor)

Krisztina, fejlesztőpedagógus, óvónő
„Iskolaérettségi teszt” című cikkében.
Feltöltés dátuma a lurkovilag.hu óvodai portálra: 2008-06-09.)

Mánfai Zita

gyógypedagógus

főigazgató helyettes

Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

7623 Pécs, Egyetem utca 2.